

Årsredovisning 2002

Fördjupad information
om räkenskaper och verksamhet
finns alltid tillgänglig på:
www.amfpension.se/foretag

Årsredovisning 2002

Innehåll

VD har ordet	4
Förvaltningsberättelse	7
Ekonomisk översikt, moderbolaget	9
Femårsöversikt	13
Risk- och känslighetsanalys	14
Resultatdisposition	19
Revisionsberättelse	20
Resultaträkningar	21
Resultatanalys	22
Balansräkningar	24
Värderings- och redovisningsprinciper	26
Noter	32
Kapitalavkastningstabell/Driftskostnadsanalys	46
Svenska aktier	48
Utländska aktier och andelar	50
Fastigheter	55
Definitioner	57

2002 i korthet.

- Det statliga valet PA 03 blev en stor framgång. AMF Pensions marknadsandel översteg 35 procent av de aktiva väljarna, vilket motsvarar 41 000 personer. Premieinkomsten för traditionell försäkring och fondförsäkring beräknas uppgå till cirka 220 miljoner kronor.
- Det tidigare dotterbolaget AMF Fondförsäkringsaktiebolag fusionerades med AMF Pension. Efter fusionen redovisas både den traditionella affären och fondförsäkringsaffären i det juridiska bolaget AMF Pension.
- De svenska och internationella börserna präglades av stor volatilitet under 2002. Totalavkastningen på den svenska börserna var -35,9 procent (Affärsvärldens generalindex inklusive direktavkastning). Även AMF Pension påverkades av börsnedgången. Bolagets totalavkastning uppgick till -10,2 procent. För de senaste 15 åren har dock den genomsnittliga totalavkastningen uppgått till 12,1 (13,4) procent.
- Under året har en ny affärsstrategi arbetats fram. Strategin ska säkra och vidareutveckla företagets starka position på pensionsmarknaden. Kollektivavtalad tjänstepension ska även i fortsättningen vara kärnverksamheten i AMF Pension, men i framtiden utökas också satsningarna på företagsmarknaden. Strategin skapar förutsättningar för fortsatt tillväxt, vilket är viktigt för att AMF Pension ska kunna tillvarata kundernas intressen via kostnadseffektiv drift och bra avkastning.

AMF Pension – Pensionsbolaget med sikte på fortsatt tillväxt.

2002 blev ett både spännande och framgångsrikt år för AMF Pension. Spännande för att vi arbetade fram en ny affärsstrategi för hela företaget, framgångsrikt för att vi blev den största aktören i de statsanställdas pensionsval.

Affärsstrategin säkerställer att vi kan fortsätta den framgångsrika resa, som gjort AMF Pension till en ledande aktör på den svenska pensionsmarknaden. Dessa framgångar återspeglas exempelvis i den breda kundbasen. Idag har AMF Pension cirka 2,8 miljoner kunder.

Vår utveckling kan kopplas till de avregleringar, som genomförts på pensionsmarknaden. Många svenskar har därigenom fått välja förvaltare för sina pensionspengar. Men nu är merparten av pensionsvalen över. Därför måste vi utveckla nya sätt för att säkra vår tillväxt. Fortsatt tillväxt är viktig för att vi ska kunna driva kundernas intressen via kostnadseffektiv drift och bra avkastning.

Värderingarna utgör basen.

Den nya strategin kallas Pensionsbolaget. Med avtalspension som bas tar Pensionsbolaget sikte på en lönsam utveckling av intilliggande produkter, kunder och kanaler. Tillväxten ska bygga på bolagets klassiska framgångsfaktorer – principen om ömsesidighet (allt överskott går till spararna), omtanken om kunderna och förmågan att fokusera på låga kostnader och hög avkastning. Produkter som är kopplade till pensionsvalen ska även i fortsättningen vara basen samtidigt som vi också ska lägga större kraft på volymprodukter till företags- och privatkunder. Oavsett kundsegment ska erbjudandena genomsyras av de värderingar som gjort AMF Pension känt på marknaden – enkelhet, trygghet och mänsklighet. Därmed ska Pensionsbolaget bidra till att fler människor i Sverige får lite mer att leva för på ålderns höst.

Under 2002 har den strategiska inriktningen på Pensionsbolaget påverkat hela organisationen. Jag vill betona att våra medarbetare gjort fantastiskt fina insatser i detta omfattande förändringsarbete. Med deras hjälp har vi på ett snabbt och effektivt sätt kunnat lägga grunden till Pensionsbolaget.

Framgångsrikt pensionsval.

Under senhösten genomfördes PA 03 – pensionsvalet där cirka 195 000 statsanställda fick chans att välja förvaltare och sparform för sin tjänstepension. Valet blev en framgång för AMF Pension. Ungefär 35 procent av de aktiva väljarna valde vårt bolag. Därmed blev vi i särklass störst. Den näst största förvaltaren fick 18 procent av de aktiva väljarna. AMF Pension har haft en hög aktivitet i marknadsarbetet kring PA 03. Vi har satsat på olika mötesaktiviteter med kunder och på en bred närvaro i media. Strategin gjorde oss till en av få synliga aktörer. Det bidrog starkt till att öka medvetenheten kring hela PA 03 så att mer än 60 procent till slut gjorde ett aktivt val.

Vi har även haft fortsatta framgångar i ny- och omvalen till ITPK. Under året växte marknaden för ITPK med ungefär 20 000 personer till ca 690 000 personer. Samtidigt ökade vår kundbas inom ITPK med knappt 13 000 personer, det vill säga 65 procent av tillgänglig årsmarknad. Det ger oss en marknadsandel på 5,1 procent, vilket motsvarar cirka 35 000 personer. Det är också glädjande att konstatera att vi totalt sett försvarat marknadspositionerna inom övriga kärnområden, som Avtalspension SAF-LO, PFA samt Premiepensionen. Sammantaget ökade vår kundbas med 8,1 procent under 2002, exklusive de nya kunderna i PA 03.

Extrem börsnedgång.

Inom kapitalförvaltningen blev 2002 ett svagt år. Börsfallet under året är till och med ett av de största på 100 år. Det är bara 1931 som uppvisar en liknande nedgång under ett enskilt år. Inom AMF Pension uppgick totalavkastningen i kapitalförvaltningen till -10,2 procent. Fortfarande är dock den genomsnittliga totalavkastningen för de senaste fem (7,2 procent), tio (12,6 procent) och femton (12,1 procent) åren branschens bästa. Under 2002 uppvisade vår ränteportfölj en god avkastning. Dagens Industri och Morningstar utsåg också vår svenska räntefond till bästa långa räntefond 2002. Vår svenska aktiefond tog en tredjeplats i rankingen av denna kategori fonder. Fastighetsbeståndet påverkades av den svaga hyresmarknaden i Stockholm och vakansgraden ökade. Merparten av våra fastigheter är belägna i Stockholm.

Ökat ägarinflytande.

Liksom flera andra institutionella ägare har AMF Pension lagt alltmer tid och kraft på att utveckla sitt ägarinflytande. Under 2002 lades fokus särskilt på börsföretagens belöningsprogram, som varit omdebatterade under senare år. Det är viktigt att dessa program i högre grad anpassas till svenska förhållanden och att de redovisas mer öppet.

Livbolagen har också varit föremål för debatt under året. Förtroendet för branschen har ifrågasatts. Jag vill betona att livbolagen omges av ett effektivt regelverk. De svenska livbolagen är i huvudsak välskötta. Detta trots lägre solvens- och konsolideringsgrad och ett antal för branschen mindre välbetänkta affärer. Oron bland kunderna gör dock att det krävs ärlighet, öppenhet och stor kundförståelse för att återställa förtroendet.

Även om livbolagen påverkas av fallande börser har AMF Pension klarat sig förhållandevis bra. Nivåerna för konsolidering och solvens är de bästa i den konkurrensutsatta delen av branschen. Sedan den 1 augusti 2002 understiger vår återbäringsränta för första gången den garanterade räntan. Kunder som haft en traditionell försäkring hos oss sedan 1999 har haft glädjen att till och med 2002 få en genomsnittlig återbärning på 13,5 procent.

VD har ordet

Vi arbetar ständigt med kostnadseffektiviteten och kan därför uppvisa en driftskostnadsprocent som är 0,20 procent i förhållande till vårt kapital. Detta är en ökning jämfört med 2001. Orsaken är dels ökade IT-investeringar, högre lokalkostnader samt fusionen av AMF Fondförsäkring, dels det lägre förvaltrade kapitalet. Men även om driftskostnaderna ökat något under 2002 ska nivån jämföras med branschen i övrigt, där flera av våra konkurrenter ligger på 1 procent och däröver.

Driva kundernas intressen.

Med Pensionsbolaget går AMF Pension in i en ny, spännande fas. Idag är vi inspirerade av de framgångar som uppnåtts under senare år, men är också ödmjuka inför de utmaningar som väntar. Genom att alltid utgå från konkreta kundbehov tror vi oss kunna nå fortsatta framgångar. Våra utvecklingssteg ska bygga på väl genomtänkta volymprodukter, som tillgodoser tydliga basbehov på pensionsmarknaden. Styrkan i det framtida arbetet är våra upp- arbetade erfarenheter, men också vår innovationsförmåga. Utifrån dessa styrkor ska Pensionsbolaget AMF Pension fortsätta driva kundernas intressen genom att sätta nya och bättre standarder på den svenska pensionsmarknaden.

Christer Elmehagen, VD

Förvaltningsberättelse.

Styrelsen och verkställande direktören för Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag (AMF Pension) avger härmed årsredovisning för 2002, bolagets trettionde verksamhetsår.

Organisationsnummer: 502033-2259

Styrelsens säte: Stockholm

Organisation.

AMF Pension är moderbolag i en koncern som, förutom moderbolaget, omfattar dotterbolagen AMF Pension Fondförvaltning AB, AMF Pension Fastighetsförvaltning AB, Svalungen AB samt dotterbolagen Förvaltningsbolaget Marievik HB, HB Norrbacka Fastigheter, Fastighetsbolaget Pukan KB samt HB Narög 1. Dessa bolag ägs till 100 procent och ingår därmed som helägda dotterbolag i koncernen AMF Pension. I koncernen ingår även de vilande dotterbolagen Försäkringsfastigheten nr 1 AB, Fastighets AB Sjöjungfrun och Fastighets AB Klarasvalan.

Verksamheten.

AMF Pension är ett livförsäkringsaktiebolag som till lika delar ägs av Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen (LO) och drivs enligt ömsesidiga principer.

AMF Pensions verksamhet bygger på pensionsförsäkring och på produkten Avtalspension SAF-LO, en till LO-kollektivet riktad tjänstepensionsprodukt, som sedan 1998 är konkurrensutsatt. AMF Pension har här en marknadsandel som per 2002-12-31 uppgick till 68 procent bland premieaktiva kunder. Till detta erbjuder AMF Pension också ITPK för privatanställda tjänstemän och alternativ ITP för vissa privatanställda tjänstemän. PFA är en tjänstepension för anställda inom kommun och landsting, som konkurrensutsattes hösten 2000. PA 03 är en tjänstepension för anställda inom statlig förvaltning som konkurrensutsatts under hösten 2002.

AMF Privat och AMF Aktiv är privata pensionsförsäkringar, vilka är tillgängliga för alla. Samtliga produkter erbjuds antingen som traditionell försäkring eller som fondförsäkring. Inom vissa områden har också Livsarbetstidspension tillkommit som ett tillägg till Avtalspension SAF-LO.

Från och med hösten 2000 erbjuds fonder i samband med det allmänna Premiepensionsvalet. Även fria fonder erbjuds. Dessa fonder förvaltas av dotterbolaget AMF Pension Fondförvaltning AB.

AMF Fondförsäkringsaktiebolag har fusionerats med AMF Pension.

Det tidigare dotterbolaget AMF Fondförsäkringsaktiebolag har under året fusionerats med AMF Pension genom att AMF Pension har övertagit samtliga tillgångar och skulder i AMF Fondförsäkringsaktiebolag. Efter fusionen redovisas både den traditionella affären och fondförsäkringsaffären i det

Förvaltningsberättelse

juridiska bolaget AMF Pension. Resultatmässigt redovisas de respektive affärerna var för sig under olika rörelsegränar.

Det fusionerade bolaget är AMF Fondförsäkringsaktiebolag med organisationsnummer 516401-6593. Beståndet överflyttades 2002-05-31 och fusionen genomfördes formellt 2002-09-11. Fondförsäkringsbolagets premieinkomster och rörelseresultat för perioden 2002-01-01 – 2002-05-31 ingår i AMF Pensions resultaträkning med 1 034 MSEK respektive -2 MSEK.

AMF FONDFÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGS ÖVERLÅTELSEBALANSRÄKNING 2002-05-31

Tillgångar, MSEK

Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	2 743
Övriga tillgångar	103
Summa	2 846

Eget kapital, avsättningar och skulder, MSEK

Eget kapital	72
Avsättningar för livförsäkringar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	2 751
Övriga skulder	23
Summa	2 846

Väsentliga händelser i övrigt.

- De svenska och internationella börserna präglades av stor volatilitet även under 2002. Fram till och med september månad hade Affärsvärldens generalindex sjunkit med 42,5 procent. Efter denna mycket dramatiska nedgång har en viss återhämtning skett från och med oktober månad. Räknat från årets början var totalavkastningen på den svenska börsen -35,9 procent (Affärsvärldens generalindex inklusive direktavkastning). I denna mycket turbulenta marknad har även AMF Pension drabbats av börsnedgången. Bolagets totalavkastning uppgick till -10,2 procent. Trots detta är totalavkastningen i ett historiskt perspektiv fortfarande hög. För de senaste 15 åren har den genomsnittliga totalavkastningen uppgått till 12,1 (13,4) procent.
- Det statliga valet, PA 03, blev en stor framgång för AMF Pension med en marknadsandel på över 35 procent av de aktivt väljande kunderna. Det innebär att 41 000 statligt anställda personer valde att låta AMF Pension förvalta deras pensionskapital. Premieinkomsten för traditionell försäkring och fondförsäkring beräknas uppgå till nära 220 miljoner kronor. Valet genomfördes i slutet av 2002. Det innebär att premien börjar inbetalas månadsvis under våren 2003 och redovisas således under verksamhetsåret 2003.
- Under året har återbäringsräntan sänkts till 1 procent, brutto före avdrag för skatt och avgifter. Sänkningen gäller från och med 1 augusti 2002.

Anledningen till detta är den kraftiga nedgången på aktiebörserna, som har medfört att bolagets konsolideringsnivå per 2002-12-31 sjunkit till 95 procent och kommit under den undre gränsen, 105 procent, i det angivna konsolideringsintervallet enligt bolagets konsolideringspolicy.

- Låga kostnader har varit en av AMF Pensions starka framgångsfaktorer genom åren. Årets förvaltningskostnadsprocent motsvarar tidigare års låga nivåer och uppgår till 0,20 procent. Ser man på lite längre sikt så uppgår den genomsnittliga förvaltningskostnadsprocenten för de senaste fem åren till 0,20 procent.
- Bolagets solvensgrad, det vill säga kvoten mellan bolagets totala tillgångar och värdet av bolagets garanterade åtaganden, är trots börsnedgången fortfarande mycket god. Per 2002-12-31 var solvensgraden 228 procent.

Framtida utveckling.

- Under året har ett projekt drivits som har haft till uppgift att ta fram bolagets framtida strategi. De stora tjänstepensionsvalen, Avtalspension SAF-LO, PFA 98, PA 03 samt Premiepensionen är nu avslutade. I dagsläget återstår endast ett val – det så kallade ”ITP-valet” för privatanställda tjänstemän. I enlighet med strategiförslaget beslutade styrelsen i december att bolaget har sin kärnverksamhet inom tjänstepensionsaffären och att satsningarna nu främst ska riktas mot företagsmarknaden. Med den nya strategin kommer bolagets nuvarande kunder att kunna dra nytta av att nya kunder väljer AMF Pension. Detta genom att ytterligare förstärkning sker av såväl stor-driftsfördelar som av bolagets möjlighet till god kapitalavkastning.

Ekonomisk översikt, moderbolaget.

AMF Pensions inkomster/intäkter utgörs dels av inbetalda premier samt premier genom tilldelad återbäring, dels av avkastning på placeringstillgångarna. Utgifter/kostnader består av utbetalda försäkringsersättningar, ökning av livförsäkringsavsättning, driftskostnader, kostnader för kapitalförvaltningen samt skatt.

Årets resultat.

Årets resultat uppgick till -24,1 (-6,2) miljarder kronor. Det negativa resultatet har starkt påverkats av den ogynnsamma utvecklingen på såväl den svenska börsen som på världens övriga aktiebörser.

Premieinkomst.

Premieinkomsten för 2002 uppgick till 9,6 (9,3) miljarder kronor. Av dessa medel avser 7,4 (6,6) miljarder kronor inbetalda premier, medan 2,2 (2,7)

miljarder kronor avser premieinkomst genom tilldelad återbäring i form av premiereduktion. Denna premiereduktion gäller avsättning av pensionsbelopp för definitiva övergångsregler i Avtalspension SAF-LO, vilka uppnått 60 års ålder under 2002.

Kapitalavkastning.

Kapitalförvaltningen visar ett negativt resultat för 2002. Den totala kapitalavkastningen, enligt resultaträkningen inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till -20,1 (-7,2) miljarder kronor och är resultatet av en negativ utveckling på flera aktiemarknader. Bästa utvecklingen under året hade räntebärande placeringar med en avkastning på 9,9 (4,7) procent. Avkastningen på de sammanlagda placeringstillgångarna blev -10,2 (-3,4) procent, mätt som totalavkastning på placeringstillgångarna. Den genomsnittliga totalavkastningen för de senaste fem, tio och femton åren uppgår därmed till 7,2 (13,4), 12,6 (14,6) och 12,1 (13,4) procent.

Räntebärande placeringar

Resultatet enligt resultaträkningen, inklusive orealiserade värdeförändringar i den räntebärande portföljen, uppgick till 9 060 (4 647) miljoner kronor. Totalavkastningen uppgick till 9,9 (4,7) procent och överträffade AMF Pensions referensindex.

Svenska aktier

Totalavkastningen i den svenska aktieportföljen uppgick till -31,0 (-14,7) procent. Resultatet enligt resultaträkningen, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till -15 461 (-6 976) miljoner kronor.

Utländska aktier

Resultatet i den utländska aktieportföljen var enligt resultaträkningen, inklusive orealiserade värdeförändringar, -13 458 (-5 162) miljoner kronor och totalavkastningen uppgick därmed till -32,2(-10,9) procent.

Fastigheter

Resultatet enligt resultaträkningen, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till -389 (457) miljoner kronor. Totalavkastningen på fastighetsportföljen uppgick till -2,8 (3,2) procent.

Kapitalavkastningstabellen återfinns på sidan 46-47. En mer utförlig analys av kapitalavkastningen under 2002 finns också på www.amfpension.se/foretag.

Försäkringsersättningar.

Under året betalades totalt 4,8 (4,6) miljarder kronor ut till de försäkrade, där 3,7 (3,6) miljarder kronor utgörs av garanterade pensionsbelopp och 1,1 (1,0) miljarder kronor av återbäring.

Förändring i försäkringstekniska avsättningar.

För traditionell försäkring avses livförsäkringsavsättningar, som motsvarar bolagets avsättning för garanterade pensionsbelopp för de försäkrade. Dessa avsättningar har under 2002 ökat med 6,9 miljarder kronor. För fondförsäkring avses fondförsäkringsavsättningar, som motsvarar värdet av försäkringstagarnas fondandelar. Dessa avsättningar har under 2002 ökat med 0,4 miljarder kronor.

Driftskostnader.

Driftskostnaderna uppgick till 383 (323) miljoner kronor, en ökning med drygt 18 procent. Kostnadsökningen beror på ökade IT-investeringar, ökade lokalkostnader samt att AMF Fondförsäkring är fusionerat med moderbolaget. Förvaltningsskostnadsprocenten för traditionell verksamhet uppgick till 0,19 (0,16) procent.

I femårsöversikten på sidan 13 redogörs för koncernens resultat och moderbolagets ekonomiska ställning.

Bolagets totala åtaganden.

Traditionell försäkring

Med bolagets totala åtaganden avses dels värdet av de garanterade pensionsbelopp som har utlovats till de försäkrade, dels värdet av andra pensionsbelopp och återbäringsmedel som inte garanterats, men som ändå fördelats på enskilda eller grupper av försäkrade/försäkringstagare. Per 2002-12-31 uppgår de totala åtagandena till 185,8 miljarder kronor. Av dessa medel avser 77,5 miljarder kronor garanterade åtaganden medan 108,3 miljarder kronor avser ej garanterade åtaganden¹⁾.

1) Värdet av ej garanterade åtaganden på 108,3 (111,4) miljarder kronor består av:

- Pension enligt Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO: 46,2 (48,8) miljarder kronor.
- Kapitalvärde av pensionstillägg: 7,5 (7,9) miljarder kronor.
- Kollektivt allokerad återbäring för Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO: 36,3 (29,3) miljarder kronor.
- Övrig allokerad återbäring: 15,4 (22,4) miljarder kronor.
- Särskilda pensionsmedel: 2,9 (3,0) miljarder kronor.

(I 1996 års överenskommelse om Avtalspension SAF-LO beslutade Svenskt Näringsliv och LO att arbetsgivarna utöver pensionspremie skulle erlägga en avgift som skulle avsättas som särskilda pensionsmedel, att användas för pensionsändamål med anknytning till pensionsöverenskommelsen 1996. I senare träffade överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv och LO har parterna bestämt att särskilda pensionsmedel skall användas för att täcka garantikostnader för Avtalspension SAF-LO och kostnaderna för kollektivavtalsparternas informationsverksamhet i enlighet med överenskommelse därom från 1978 samt till förstärkning av familjeskyddet i Avtalspension SAF-LO, för vilket AFA är försäkringsgivare.)

Fondförsäkring

I fondförsäkring har nedgången på börsen 2002 gjort att försäkringstagarnas andelar i fonder som placerar i aktier sjunkit i värde.

Kollektiv konsolidering/Återbäringsränta.

Den kollektiva konsolideringsnivån var vid årets ingång 108,4 procent. Under 2002 har konsolideringsnivån till följd av nedgången på börsen sjunkit kraftigt, så att den vid årets utgång var 95,2 procent. Den lägsta rapporterade nivån under året var per 30 september, då konsolideringsnivån var nere i 92,3 procent. Bolagets konsolideringspolicy anger att konsolideringsnivån ska ligga inom intervallet 105 till 125 procent, med ett riktmärke på 115 procent. Under året har denna policy förtydligats, så att det finns tydligare regler för hur man, genom att reglera återbäringsräntan ska komma tillbaka till det angivna konsolideringsintervallet respektive riktmärket inom en viss tid. Om konsolideringsnivån till exempel ligger under den undre intervallgränsen får återbäringsräntan inte sättas högre än att man på 36 månader beräknas vara tillbaka i intervallet igen. Detta räknat från tidpunkten när nivån första gången understeg den undre gränsen. Vid beräkningen görs en uppskattning av bolagets totalavkastning under denna period.

Återbäringsräntan höjdes den 1 januari 2002 från 3,0 till 3,5 procent, på grund av att man samtidigt höjde den garanterade räntan till 3,5 procent och att konsolideringsnivån vid denna tidpunkt åter hade ökat. Till följd av den sjunkande konsolideringsnivån under året, sänktes återbäringsräntan den 1 augusti från 3,5 till 1,0 procent.

Solvens.

Under 2002 har större fokusering skett kring solvensbegreppet. Enligt försäkringsrörelselagen ska bolagen ha en kapitalbas som minst uppgår till en erforderlig solvensmarginal. För AMF Pension är solvensmarginalen huvudsakligen ett belopp som motsvarar 4 procent av de försäkringstekniska avsättningarna. Kvoten mellan kapitalbas och solvensmarginal kallas solvenskvot. Solvenskvoten skall överstiga siffran 1. AMF Pensions solvenskvot var vid utgången av året 31,7 (44,8). Det förekommer även ett annat solvensbegrepp, solvensgrad. Solvensgraden utgörs av kvoten mellan bolagets totala tillgångar och värdet av bolagets garanterade åtaganden. AMF Pensions solvensgrad var vid utgången av året 228 (280) procent.

FEMÅRSÖVERSIKT

Resultat koncernen, MSEK	1998	1999	2000	2001	2002
Premieinkomst	3 600	5 326	18 250	10 698	9 583
Kapitalavkastning, netto	15 598	19 952	34 968	15 943	-1 290
Orealiserade vinster och förluster, netto	8 041	17 259	-18 372	-23 021	-19 630
Övriga tekniska intäkter	-	-	42	4	-
Försäkringsersättningar	-3 361	-3 522	-3 543	-3 602	-3 749
Livförsäkringsavsättning	-2 891	-2 279	-16 406	-4 131	-7 288
Driftskostnader	-289	-354	-476	-412	-409
Övriga tekniska kostnader	-	-15	0	0	0
Tekniskt resultat	20 698	36 367	14 463	-4 521	-22 783
Skatt	-1 320	-1 195	-1 415	-1 673	-1 485
Årets resultat	19 378	35 172	13 048	-6 194	-24 268

Ekonomisk ställning moderbolaget, MSEK

(Från och med 2002 ingår Fondförsäkringsrörelsen)

Placeringsstillgångar till marknadsvärde	156 131	192 580	204 928	197 953	179 214
Försäkringstekniska avsättningar	-49 705	-51 657	-67 741	-70 555	-79 825
Konsolideringskapital Kollektivt konsolideringskapital	106 680	140 528	136 732	126 457	98 906
	38 755	57 361	39 377	15 227	-8 973

Nyckeltal, ekonomisk ställning

Kollektiv konsolideringsgrad, %	133	143	124	108	95
---------------------------------	-----	-----	-----	-----	----

Nyckeltal, livförsäkringsrörelsen

Administrationskostnadsprocent för sparprodukter	0,23	0,20	0,21	0,18	0,20
Varav traditionell försäkring	0,23	0,18	0,19	0,16	0,19

Nyckeltal, kapitalförvaltning

Direktavkastning, %	4,5	3,9	3,8	3,9	3,9
Totalavkastning, %	17,6	23,6	8,7	-3,5	-10,2

DEFINITIONER

Konsolideringskapital Eget kapital inklusive övervärde/undervärde.

Kollektivt konsolideringskapital Skillnaden mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtagande, avser traditionell försäkring.

Kollektiv konsolideringsgrad, % Förhållandet mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtaganden multiplicerat med 100, avser traditionell försäkring.

Administrationskostnadsprocent för sparprodukter Förhållandet mellan driftskostnader jämte skaderegleringskostnader och placeringstillgångars genomsnittliga verkliga värde multiplicerat med 100. Administrationskostnadsprocent för sparprodukter i AMF Pension är identiskt lika med förvaltningskostnadsprocent.

Direktavkastning, totalavkastning Beräknas efter försäkringsbranschens gemensamma avkastningsmått för placeringstillgångar.

Risker i verksamheten.

I ett försäkringsbolag finns helt naturligt risker inom försäkrings- och kapitalförvaltningsverksamheten. Inom försäkringsverksamheten är det försäkringsriskerna som exponeras medan riskerna som exponeras inom kapitalförvaltningen är marknadsrisker, ränterisker, likviditetsrisker och kreditrisker.

Dessutom kan operativa risker förekomma inom företaget. Med operativ risk menas risken för kvalitativa och kvantitativa förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Styrelsen fastställer riktlinjer för all riskhantering och den verkställande ledningen följer upp att riktlinjerna efterlevs. Bolagsstab Ekonomi ansvarar för den interna kontrollen och rapporterar minst en gång per år till styrelsen om aktuell riskstatus samt ansvarar löpande för att systemet med incidentrapportering fungerar.

Risker i Försäkringsrörelsen.

AMF Pensions produkter utgörs till största delen av ren ålderspensionsförsäkring utan efterlevandeskydd, i huvudsak med livsvariga utbetalningar. Den risk som kan föreligga beträffande dessa försäkringar är att bolaget inte skulle kunna fullfölja de livsvariga utbetalningarna av garanterade pensionsbelopp. För att minimera detta sätts de antaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp med säkerhetsmarginaler. Antaganden om kapitalavkastning och dödlighet sätts således lägre och antaganden om förvaltningskostnader sätts högre än förväntat utfall.

Försäkringsrisken analyseras och kontrolleras löpande av bolagets aktuarier, som också vidtar åtgärder om säkerhetsmarginalen inte längre är tillräcklig.

Risker och känslighetsanalys inom Kapitalförvaltningen.

Det strategiska målet för Kapitalförvaltningen är att uppnå hög avkastning till accepterad risk. De huvudsakliga finansiella riskerna inom Kapitalförvaltningen är marknadsrisker i form av prisförändringar på räntebärande värdepapper, aktier, fastigheter eller valuta. Andra risker inom verksamheten är likviditets-, kredit- och operativ risk.

Marknadsrisk

Inför varje verksamhetsår fastställer AMF Pensions styrelse ett placeringsreglemente som bestämmer ramarna för placeringsverksamheten. I reglementet är matchnings- och diversifieringsprincipen viktiga aspekter. Matchningsprincipen innebär att tillgångarna väl ska tillgodose försäkringsåtaganden vad gäller framtida utbetalningsmönster. Diversifieringsprincipen betyder att tillgångarna sprids över ett flertal placeringsslag i syfte att reducera riskerna.

Vidare fastställs årligen en placeringsplan med riktvärden för portföljens andelar av aktier, räntebärande värdepapper samt fastigheter. Under 2002 har aktier varit underviktade till förmån för räntebärande placeringar, vilket har bidragit positivt till totalavkastningen.

En grundläggande princip vid aktieallokering är att sprida innehav på land-, bransch- och emittentnivå för att undvika att ett enskilt innehav äventyrar det långsiktiga avkastningsmålet. Vidare får ett innehav inte överstiga 10 procent av den totala aktieportföljens marknadsvärde. Portföljen följs löpande upp gentemot jämförelseindex.

Den räntebärande portföljen anses ha en normalrisk när ränterisken, den modifierade durationen som är genomsnittlig räntebindningstid, överensstämmer med referensportföljens. Avvikelse mot referensportföljen får göras inom de ramar som placeringsreglementet tillåter. Den räntebärande portföljen kontrolleras löpande gentemot jämförelseindex.

Durationen för AMF Pension var den 31 december 2002 4,8 år för svenska nominella placeringar (exklusive STP-lån), 5,4 år för svenska reala obligationer och 5,6 år för utländska räntebärande placeringar inklusive derivatinstrument.

Ett alternativt sätt att beskriva ränterisken är att analysera räntebindningstider utan hänsyn till kupongbetalningar. Nedan framgår räntebindningstider för AMF Pensions räntebärande placeringar per den 31 december 2002.

RÄNTERISK

Räntebindningstid och genomsnittlig kupong för räntebärande placeringar	Nominellt värde MSEK	Marknadsvärde MSEK	Genomsnittlig kupong, %	Räntebindningstid, år
OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE PLACERINGAR				
Lån	4 153	4 228	4,8	1,6
Svenska Staten	39 824	44 207	5,9	5,9
Svenska noterade bostadsinstitut	1 971	2 117	5,9	4,7
Utländska stater	24 756	28 735	6,1	9,2
Övriga noterade svenska emittenter	1 083	1 203	7,6	2,9
Övriga onoterade svenska emittenter	131	140	9,1	0,5
Övriga utländska emittenter	15 918	17 169	5,2	5,3
Totalt	87 836	97 799	5,8	6,5

Marknadsrisken i fastighetsportföljen hålls ned genom att placeringar i fastigheter koncentreras till goda lägen i större städer med ett livskraftigt näringsliv. Fastighetsportföljen jämförs årligen mot Svenskt Fastighetsindex.

Derivat används för att effektivisera riskhanteringen i förvaltningen. I den räntebärande portföljen används ränteterminer för att effektivisera hanteringen av ränterisker. Under 2002 har aktiederivat handlats i större utsträckning än

Förvaltningsberättelse

tidigare för att skydda aktieportföljen från kursfall. Huvuddelen av handeln med derivatinstrument består av valutaterminer som görs i kurssäkrande syfte. Under året har delar av utländska aktieportföljen och hela utländska ränteportföljen kurssäkrats med valutaterminer för att begränsa effekterna av valutakursförändringar. Fastighetsportföljen består enbart av svenska fastigheter.

Vid årsskiftet uppgick bruttosumman av nominella värdet på underliggande instrument av utestående derivat; valuta-, aktie- och ränterelaterade instrument till 67,5 miljarder svenska kronor, varav 63,5 miljarder svenska kronor avsåg valutaterminer.

EXPONERING I UTLÄNDSK VALUTA

Valuta, MSEK	Nettoexponering 2002-12-31	Nettoexponering 2001-12-31
CHF	1 352	1 751
EUR	2 347	12 278
GBP	2 842	4 480
HKD	522	728
JPY	782	801
KRW	774	919
USD	2 274	11 599
Summa utländska valutor	10 893	32 556
Bruttoexponering	72 822	81 447

Bruttoexponering

Avser valutaexponering exklusive valutaterminer.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett finansiellt instrument inte kan avyttras utan avsevärd merkostnad. Likviditetsrisken i AMF Pensions portföljer minimeras genom att placeringar huvudsakligen består av värdepapper som kan omsättas på en andrahandsmarknad med kort varsel utan att prissättningen påverkas i större omfattning. Placeringar sker uteslutande i marknadsnoterade värdepapper med hög likviditet. Per årsskiftet bestod portföljen till 97 procent av noterade värdepapper, exklusive fastigheter.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden gentemot AMF Pension. I placeringsreglementet föreskrivs att placeringar alltid ska ske med låg kreditrisk. Emittenters, låntagares, motparters och hyresgästers kreditvärdighet fastställs via såväl en intern som en extern kreditbedömning. Motparternas kreditvärdighet kontrolleras löpande gentemot Moody's och Standard & Poor's. Vidare får ett enskilt engagemang inte ha en betydande inverkan på totalavkastningen.

STORA EXPONERINGAR**Exponeringar större än 3 procent**

av de totala placeringstillgångarnas marknadsvärde	Räntebärande MSEK	Aktier MSEK	Summa MSEK	Andel %
Svenska Handelsbanken ¹⁾	4 871	3 056	7 927	4,5
Totalt	4 871	3 056	7 927	4,5

1) SHB är dessutom hyresgäst i av AMF Pension ägda fastigheter. Årshyra 1 MSEK.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen visar hur värdeförändringar i olika tillgångsslag – räntebärande placeringar, aktier och fastigheter – påverkar det kollektiva konsolideringskapitalet och den kollektiva konsolideringsgraden. Kollektivt konsolideringskapital och kollektiv konsolideringsgrad redovisas i förvaltningsberättelsen under femårsöversikten, sidan 13.

TILLGÅNGAR

	Riskmått procent- enheter	Förändring i kollektivt konsolideringskapital MSEK	Förändring i kollektiv konsolideringsgrad procentenheter
Räntebärande placeringar	1,0	-4 746	-2,6
Aktier	-10,0	-6 078	-3,3
Fastigheter	1,0	-1 715	-0,9

Tillgångsslag

Räntebärande placeringar består av obligationer, andra räntebärande värdepapper, lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån samt derivat. Med aktier avses noterade aktier, konvertibler och derivat. Med fastigheter avses direktägda fastigheter och fastigheter indirekt ägda via fastighetsbolag som är dotterbolag.

Riskmått

För räntebärande placeringar beräknas effekten av en allmän ränteuppgång med en procentenhet. Förändringen i aktieportföljen beräknas på en kursnedgång om 10 procent i kronor räknat, oberoende av land eller handelsplats. För fastigheterna beräknas förändringen i konsolideringskapitalet om direktavkastningskravet ökar med en procentenhet. Ovanstående tabell visar hur det kollektiva konsolideringskapitalet samt den kollektiva konsolideringsgraden påverkas om ovanstående förändringar inträffar för respektive tillgångsslag.

Operativa risker.

Med operativa risker menas risken för kvalitativa och kvantitativa förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Under 2002 har ett projekt drivits för att förbättra och effektivisera den operativa riskuppföljningen. Målet med projektet har varit att fastställa en gemensam struktur och definition för operativ risk samt att skapa ett ramverk och modell för enhetlig riskuppföljning och rapportering. Modellen bygger på regelbunden självutvärdering inom alla verksamheter i bolaget. Dessutom ger modellen förslag till en förbättrad incidentrapporteringsrutin.

Förslag till resultatdisposition.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2002 års resultat för moderbolaget om -24 119 535 745 kronor efter upplösning av fond för orealiserade vinster om 10 750 614 541 kronor, brutto -13 368 921 204 kronor disponeras på följande sätt:

- från konsolideringsfonden för Individuell försäkring, livförsäkring upplöses 29.318.549 kronor.
- från konsolideringsfonden för Gruppensions- och tjänstepensionsförsäkring upplöses 13.312.198.604 kronor.
- från konsolideringsfonden för Individuell fondförsäkring upplöses 4.529.748 kronor.
- från konsolideringsfonden för Gruppensions- och tjänstepensionsförsäkring avseende fondförsäkring upplöses 22.874.303 kronor.

Stockholm den 4 mars 2003

Olof Ljunggren
Styrelsens ordförande

Dan Andersson

Hans Gidhagen

Jan Herin

Ulla Lindqvist

Wanja Lundby-Wedin

Håkan Meijer

Lennart Nilsson

Göran Tunhammar

Christer Elmehagen
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 4 mars 2003

ÖhrlingsPricewaterhouseCoopers
Matts Edin
Auktoriserad revisor

SET Revisionsbyrå
Anders Engström
Auktoriserad revisor

Lena Hedlund
Auktoriserad revisor
av Finansinspektionen
förordnad revisor

Revisionsberättelse.

Till bolagsstämman i Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag, org nr 502033-2259.

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag för 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med Försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, behandlar förlusten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 4 mars 2003

ÖhrlingsPricewaterhouseCoopers

Matts Edin

Auktoriserad revisor

SET Revisionsbyrå

Anders Engström

Auktoriserad revisor

Lena Hedlund

*Auktoriserad revisor
av Finansinspektionen
förordnad revisor*

Resultaträkningar.

MSEK	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		2002	2001	2002	2001
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE					
Premieinkomst	1	9 583	10 698	9 583	9 285
Kapitalavkastning, intäkter	2	8 460	16 243	8 402	16 167
Orealiserade vinster på placeringstillgångar					
Värdeökning på placerings- tillgångar för vilka livförsäkrings- tagaren bär placeringsrisk	3	5	4	5	-
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	4	3 208	-	3 208	-
Övriga tekniska intäkter		-	4	-	4
Försäkringsersättningar					
Utbetalda försäkringsersättningar	5	-3 743	-3 597	-3 743	-3 568
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-6	-5	-6	-5
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	20	-6 931	-2 810	-6 931	-2 810
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	22	-357	-1 321	-357	-
Återbäring och rabatter	6	0	0	0	0
Driftskostnader	7,27	-409	-412	-383	-323
Kapitalavkastning, kostnader	8	-9 750	-300	-9 750	-303
Orealiserade förluster på placeringstillgångar					
Värdeminskning på placerings- tillgångar för vilka livförsäkrings- tagaren bär placeringsrisk	3	-772	-58	-772	-
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	4	-22 071	-22 967	-21 891	-23 016
Övriga tekniska kostnader		0	0	0	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-22 783	-4 521	-22 635	-4 569
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-22 783	-4 521	-22 635	-4 569
Skatt	9	-1 485	-1 673	-1 485	-1 666
Årets resultat		-24 268	-6 194	-24 120	-6 235

Resultatanalys.

Moderbolaget

MSEK

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Premieinkomst

Kapitalavkastning, intäkter

Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Värdeökning på övriga placeringstillgångar

Övriga tekniska intäkter

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar

Förändring i avsättning för oreglerade skador

Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

Livförsäkringsavsättning

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

Återbäring och rabatter

Driftskostnader

Kapitalavkastning, kostnader

Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Värdeminskning på övriga placeringstillgångar

Övriga tekniska kostnader

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Skatt

Årets resultat

Försäkringstekniska avsättningar

Livförsäkringsavsättningar

Avsättning för oreglerade skador

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

Fondförsäkringsåtaganden

Eget kapital (exklusive aktiekapital)

1) Avser hela fondförsäkringsrörelsen, ej uppdelat på försäkringsgren.

Total	TRADITIONELL FÖRSÄKRING		FONDFÖRSÄKRING	
	Individuell försäkring	Gruppensions- och tjänstepensionförsäkring	Individuell försäkring	Gruppensions- och tjänstepensionförsäkring
9 583	56	8 381	27	1 119
8 402	8	8 329	1	64
5	-	-	-	5
3 208	3	3 205	-	-
-	-	-	-	-
-3 743	-1	-3 689	-1	-52
-6	-	-6	-	-
-6 931	-58	-6 873	-	-
-357	-	-	-9	-348
0	0	0	-	-
-383	-15	-327	-5	-36
-9 750	-9	-9 736	0	-5
-772	-	-	-17	-755
-21 891	-21	-21 870	-	-
0	0	0	0	0
-22 635	-37	-22 586	-4	-8
-22 635	-37	-22 586	-4	-8
-1 485	-2	-1 468	0	-15
-24 120	-39	-24 054	-4	-23
77 460	186	77 274	-	-
31	0	31	-	-
2 334	-	-	55	2 279
98 884	-55	98 893	-	46¹⁾

Balansräkningar.

Per den 31 december 2002.

MSEK	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		2002	2001	2002	2001
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	10,12	12 974	14 193	10 865	11 904
Placeringar i koncernföretag					
Aktier och andelar	10,13	-	-	2 126	2 552
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	10,11	60 758	93 278	60 758	93 278
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10,11	96 685	82 277	96 685	82 277
Lån med säkerhet i fast egendom	10	0	0	0	0
Övriga lån	10	4 148	4 850	4 148	4 850
Övriga finansiella placeringstillgångar	10	10 309	13 069	10 307	13 068
		184 874	207 667	184 889	207 929
Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk					
Fondförsäkringstillgångar	14	2 323	1 968	2 323	-
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättningar		1	1	1	1
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring					
Fordringar hos försäkringstagare		5	1	5	1
Övriga fordringar	15	54	122	54	131
		59	123	59	132
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	16	16	8	16	8
Kassa och bank		331	487	302	405
Övriga tillgångar		5	6	3	3
		352	501	321	416
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 592	2 647	2 591	2 647
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	27	32	26	30
		2 619	2 679	2 617	2 677
SUMMA TILLGÅNGAR		190 228	212 939	190 210	211 155

Balansräkningar

MSEK	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		2002	2001	2002	2001
EGET KAPITAL, AV-SÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18				
Aktiekapital,					
300 aktier à nominellt 10 000 kronor		3	3	3	3
Konsolideringsfond		107 511	94 269	107 524	94 353
Fond för realiserade vinster	19	4 889	15 798	4 729	15 479
Övriga medel		10 909	22 889	10 751	22 936
Årets resultat		-24 268	-6 194	-24 120	-6 235
		99 044	126 765	98 887	126 536
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	20	77 460	70 529	77 460	70 529
Avsättning för oreglerade skador	21	31	26	31	26
		77 491	70 555	77 491	70 555
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk					
Fondförsäkringsåtaganden	22	2 334	1 977	2 334	-
Avsättningar för andra risker och kostnader					
Avkastningsskatt		38	362	38	355
Depåer från återförsäkrare		1	1	1	1
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring					
Skulder till försäkringstagare		-	1	-	1
Övriga skulder	23	11 153	13 113	11 328	13 591
		11 153	13 114	11 328	13 592
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	167	165	131	116
SUMMA EGET KAPITAL, AV-SÄTTNINGAR OCH SKULDER		190 228	212 939	190 210	211 155
POSTER INOM LINJEN					
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	25	88 377	83 443	88 377	83 443
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	26	811	673	811	673
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga	92	89
Åtaganden		Inga	Inga	Inga	Inga

Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper.

Årsredovisningen följer bestämmelserna i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt de föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen.

Koncernredovisning.

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation om koncernredovisning, RR 1:00.

Koncernen omfattar AMF Pension, organisationsnummer 502033-2259, samt de bolag där AMF Pension direkt eller indirekt innehar 100 procent av aktiernas röstvärde.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med förvärvsmetoden. Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Koncerninterna hyror och kostnader är marknadsmässiga och redovisas i sin helhet där dessa uppstår, varför någon eliminering inte har skett.

Fusionsredovisning.

Fusionen är redovisad i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd vid fusion av helägt dotterbolag, BFNAR 1999:1.

Fusionsredovisningen har upprättats i enlighet med koncernvärdemetoden.

Aktieägartillskott.

Aktieägartillskott redovisas i enlighet med Redovisningsrådets Akutgrupps uttalande om koncernbidrag och aktieägartillskott. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av posten andelar i koncernföretag i balansräkningen. Sedvanlig prövning sker om en nedskrivning av aktiernas värde erfordras.

Placeringsstillgångar.

Affärsdagsredovisning.

Köp och försäljning av värdepapper redovisas i balansräkningen per affärsdagen, alltså vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergår mellan parterna. Fordran på eller skulden till motparten mellan affärsdag och likviddag redovisas brutto under övriga fordringar respektive övriga skulder.

Byggnader och mark.

Byggnader och mark redovisas till verkligt värde, definierat som det mest sannolika priset vid en försäljning. Samtliga fastigheter värderas årligen och individuellt med tillämpning av ortsprismetoden kompletterad med kassaflödesanalyser. Andelen fastigheter som värderats externt uppgår till 35 procent av verkligt värde.

Placeringar i koncernföretag.

Aktier och andelar i koncernföretag värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet på balansdagen understiger anskaffningsvärdet - och värdenedgången anses vara bestående -värderas dessa tillgångar till det lägre värdet. Lån till koncernföretag värderas till anskaffningsvärdet.

Aktier och andelar.

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. För aktier noterade på en auktoriserad börs används den senaste betalkursen på balansdagen i lokal valuta.

Obligationer och andra räntebärande placeringar.

Obligationer och andra räntebärande placeringar värderas till verkligt värde.

Vid värdering till verkligt värde uppstår en orealiserad värdeförändring mellan anskaffningsvärdet, som för obligationer och andra räntebärande värdepapper utgörs av det upplupna anskaffningsvärdet, och det verkliga värdet. Med upplupet anskaffningsvärde avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av framtida betalningar. Därmed beaktas eventuella över- eller underkurser vid förvärvet som periodiseras över instrumentets återstående löptid.

Erhållna kupongbetalningar samt förändringen av det upplupna anskaffningsvärdet under året redovisas som ränteintäkt. För reala nollkupongsobligationer består periodens ränteintäkt av dels den reala räntan, dels av inflationskompensation.

Derivat.

Aktie-, ränte- och valutaderivat redovisas till verkligt värde på balansdagen. Individuell värdering sker av samtliga derivatinstrument.

Återköpsavtal – repor.

Under året har handel bedrivits med så kallade äkta återköpstransaktioner. Handel har förekommit med både finansierings- och placeringsrepor.

Finansieringsrepor innebär att motparten förbundit sig att sälja tillbaka värdepappren på en bestämd dag. Obligationer som omfattas av återköpsavtalet redovisas tillsammans med bolagets övriga värdepapper under posten ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper”. Erhållen köpeskilling redovisas som skuld under posten ”Övriga skulder”.

Placeringsrepor innebär att motparten förbundit sig att köpa tillbaka värdepappren på en bestämd dag. Obligationer som omfattas av återköpsavtalen redovisas inte bland bolagets övriga värdepapper. Betald köpeskilling redovisas som fordran under posten ”Övriga finansiella placeringstillgångar”.

Repans resultat, skillnaden mellan avistaledet och terminsledet, periodiseras över tiden och redovisas som ränta.

Värdepapperslån.

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot en ersättning, och mot erhållande av säkerhet. Ersättningen periodiseras över löptiden och redovisas som ränta. Värdepapper som lånats ut redovisas även därefter som värdepapper i balansräkningen.

Värdepapper där säkerhet erhållits i form av värdepapper tas även upp under "Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter". Den erhållna säkerheten tas inte upp i balansräkningen, utan anges under "Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter" till verkligt värde.

Värdepapper där säkerhet erhållits i form av kontanta medel tas även upp under "Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelser". Den erhållna säkerheten tas upp i balansräkningen.

Lån.

Övriga lån redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för befarade kreditförluster. Över- eller underkurs periodiseras ej.

Övriga finansiella placeringstillgångar.

Övriga finansiella placeringstillgångar utgörs av partnerfinansiering avseende vattenkraft och sale and lease back-avtal vad gäller fastigheter. Partnerfinansiering innebär att det finns flera investerare. AMF Pensions investering består av en kombination av reverser, aktier och konvertibler. Värdering sker till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde. Med verkligt värde avses placeringens lösenpris enligt ingångna optionsavtal.

Placeringar i utländsk valuta.

Tillgångar i utländsk valuta redovisas till balansdagens valutakurser.

Orealiserade och realiserade valutakursresultat redovisas i resultaträkningen netto under kapitalavkastning.

Aktier och obligationer i utländsk valuta valutakurssäkras genom valuta-terminkontrakt i syfte att minimera valutakurseffekter i resultaträkningen. Skillnaden mellan terminkurs och avistakurs periodiseras linjärt över terminkontraktets löptid.

Redovisning av realiserat och realiserat resultat.

Vid redovisning av placeringstillgångar till verkligt värde redovisas realiserat resultat i resultaträkningen under särskilda delposter.

Accumulerade realiserade vinster per balansdagen redovisas i fonden för realiserade vinster under "Eget Kapital". Fond för realiserade vinster utgörs av positiva skillnader mellan det verkliga värdet och anskaffningsvärdet.

För obligationer och andra räntebärande placeringar utgörs anskaffningsvärdet av det upplupna anskaffningsvärdet.

Avsättning till eller upplösning av fond för orealiserade vinster redovisas direkt över balansräkningen som en justering mot övriga medel. Avsättning till fond för orealiserade vinster sker netto för aktier samt obligationer och andra räntebärande värdepapper, alltså efter kvittning av orealiserade vinster och förluster på portföljnivå. För byggnader och mark sker istället avsättning på individuell basis.

Realisationsvinster respektive -förluster definieras som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För obligationer och andra räntebärande placeringar definieras realisationsresultatet som skillnaden mellan försäljningspris och upplupet anskaffningsvärde. Realisationsresultat redovisas netto per tillgångsslag i resultaträkningen under posten kapitalavkastning.

Materiella tillgångar.

Maskiner och inventarier är bokförda till det historiska anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Inventarier skrivs årligen av med 20 procent av anskaffningsvärdet. Datautrustning skrivs årligen av med 33 procent av anskaffningsvärdet.

Försäkringstekniska avsättningar.

Traditionell försäkring

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Livförsäkringsavsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser. Kapitalvärdet beräknas med beaktande av antaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, driftskostnader och skatter. Dödlighetsantagandet bygger på bolagets aktuella erfarenhet och driftskostnadsantagandet utgörs av ett antagande om kostnad som är proportionell mot de försäkringstekniska avsättningarna. Det tillämpade ränteantagandet är från och med 31 december 2001 3,0 procent efter belastning för avkastningsskatt, men före avdrag för avgifter och säkerhetstillägg. Från 1 januari 2003 sänks ränteantagandet till 2,75 procent efter skatt och före avgifter och säkerhetstillägg. Säkerhetstillägg tillämpas endast på förmånsbestämda produkter. I december 2002 ändrades det könsneutrala dödlighetsantagandet för PFA-försäkringen, för att bättre återspegla antalet män/kvinnor i detta kollektiv.

I livförsäkringsavsättning ingår inte värdet av beslutade pensionstillägg, allokerad återbäring och särskilda pensionsmedel. I livförsäkringsavsättning ingår heller inte AMF Pensions beräknade åtagande för personer som är

Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper

under 60 år avseende pensionsbelopp enligt ”Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO”. För dessa personer kommer tilldelning av pensionsbelopp och livförsäkringsavsättning att ske den månad då 60 års ålder uppnås. Avsättning för oreglerade skador utgörs av pensionsbelopp, inklusive tilldelad återbäring, som förfallit till betalning men som ännu ej betalats ut.

Samtliga åtaganden upptagna under försäkringstekniska avsättningar är denominerade i svenska kronor.

Fondförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar består av avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk och skall motsvaras av försäkringstagarnas fondandelar inklusive medel i svenska kronor som ej är placerat i andelar.

Premieinkomst.

För premiebetalningar tillämpas kontantprincip. Premieinkomsten utgörs av årets premier samt tilldelad återbäring i form av premiereduktion och höjning av pensionsrätt.

Skatt.

I årets skattekostnad ingår avkastningsskatt samt kupongskatt. Eftersom avkastningsskatten beräknas utifrån bolagets förmögenhet har ingen belastning av latent skatt skett.

Anskaffningskostnader.

Enligt Finansinspektionens föreskrifter ska anskaffningskostnaderna för en produkt redovisas separat. I AMF Pension förekommer inte några direkta anskaffningskostnader för tecknande av försäkringsavtal. Förekommande indirekta anskaffningskostnader - till exempel direktreklam, administrationskostnader med mera - bedöms inte uppgå till sådant väsentligt värde för rörelsen att de redovisas separat.

Noter till resultat- och balansräkningar.

(MSEK där inget annat anges.)

NOT 1 PREMIEINKOMST

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Inbetalda premier	7 407	8 001	7 407	6 588
Tilldelad återbäring	2 177	2 697	2 177	2 697
Avgiven återförsäkring	-1		-1	
	9 583	10 698	9 583	9 285

Av premie avser 1 146 fondförsäkring och 6 261 traditionell försäkring, därav 1 som ej är återbäringsberättigad. Av premieinkomsten i moderbolaget utgör 7 291 (5 292) periodiska premier och 116 (1 296) engångspremier. Som engångspremie räknas också den tilldelade återbäringen.

NOT 2 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Driftsöverskott från byggnader och mark ¹⁾	852	808	830	773
Erhållna utdelningar	1 976	1 872	1 976	1 864
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 094	5 363	5 094	5 363
Övriga finansiella placeringstillgångar	25	16	25	16
Övriga ränteintäkter	283	313	247	280
Valutakursvinster, netto	-	2 622	-	2 622
Realisationsvinster, netto				
Byggnader och mark	2	-	2	-
Aktier och andelar	-	4 505	-	4 505
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	194	744	194	744
Övriga finansiella placeringstillgångar	34	-	34	-
	8 460	16 243	8 402	16 167

1) Driftsöverskott i moderbolaget från byggnader och mark utgörs av hyresintäkter (inklusive resultatandel) i Handelsbolagen Marievik, Narög 1 och Pukan 1 107 (1032) och driftskostnader -277 (-259).

NOT 3 VÄRDEÖKNING PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR FÖR VILKA FÖRSÄKRINGSTAGAREN BÄR PLACERINGSRISK

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5	4	5	-
	5	4	5	-
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	772	58	772	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-
	772	58	772	-

NOT 4 VÄRDEÖKNING PÅ ÖVRIGA PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	-	-	-	-
Aktier och andelar	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 208	-	3 208	-
	3 208	-	3 208	-
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	1 245	333	1 065	381
Aktier och andelar	20 826	20 957	20 826	20 958
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	1 677	-	1 677
	22 071	22 967	21 891	23 016

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Utbetalda ersättningar	3 698	3 556	3 698	3 527
Annullationer	22	21	22	21
Driftskostnader för skadereglering	23	20	23	20
	3 743	3 597	3 743	3 568

NOT 6 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

Under 2002 har 1 133 (1 020) MSEK betalats ut i form av återbäring till de försäkrade (pensionärerna). Se vidare not 18 Eget kapital.

Noter

NOT 7 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Administrationskostnader ¹⁾	409	412	383	323
Specifikation av övriga driftskostnader				
Skadereglering	23	20	23	20
Kapitalförvaltning	110	109	110	109
Bolagets totala driftskostnader	542	541	516	452
<i>varav</i>				
personalkostnader	152	141	138	127
lokalkostnader	32	22	32	22
avskrivningar	5	7	5	7
övrigt	353	371	341	296
Bolagets totala driftskostnader	542	541	516	452
Arvode och kostnadsersättning till revisorer				
Revisionsuppdrag				
ÖhrlingsPricewaterhouseCoopers	1,8	1,4	1,8	1,2
SET Revisionsbyrå	1,3	1,1	1,0	0,9
Deloitte & Touche (av Finansinspektionen förordnad revisor)	0,3	0,3	0,3	0,3
<i>Andra uppdrag</i>				
ÖhrlingsPricewaterhouseCoopers	-	0,3	-	0,2
SET Revisionsbyrå	-	0,1	-	0,1
	3,4	3,2	3,1	2,7

1) Posten inkluderar indirekta anskaffningskostnader såsom direktreklam, administrationskostnader med mera. Se vidare redovisningsprinciper sidan 30.

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kapitalförvaltningskostnader	110	109	110	109
Räntekostnader				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	732	182	732	182
Övriga finansiella placeringstillgångar	9	8	9	11
Av- och nedskrivningar				
Övriga finansiella placeringstillgångar	1	1	1	1
Valutakursförlust, netto	1 031	-	1 031	-
Realisationsförluster, netto				
Aktier och andelar	7 859	-	7 859	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	8	-	8	-
	9 750	300	9 750	303

NOT 9 SKATT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kupongskatt	77	66	77	66
Avkastningsskatt	1 408	1 607	1 408	1 600
	1 485	1 673	1 485	1 666

NOT 10 PLACERINGSTILLGÅNGAR, MODERBOLAGET

	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
	2002	2002	2002	2001	2001	2001
Byggnader och mark¹⁾	10 865	10 382	10 865	11 904	10 356	11 904
Placeringar i koncernföretag						
Aktier och andelar i koncernföretag						
	2 126	2 156	2 126	2 552	2 408	2 552
Andra finansiella placeringstillgångar						
Aktier och andelar²⁾						
	60 758	68 911	60 758	93 278	76 887	93 278
Obligationer och andra räntebärande värdepapper³⁾						
svenska staten	42 709	41 261	42 709	39 553	39 698	39 553
svenska kommuner	-	-	-	53	50	53
svenska noterade bostadinstitut	4 074	4 038	4 074	912	916	912
övriga noterade svenska emittenter	2 956	2 873	2 956	2 316	2 234	2 316
övriga onoterade svenska emittenter	1 609	1 606	1 609	1 441	1 434	1 441
utländska stater	28 247	26 737	28 247	21 915	21 575	21 915
övriga utländska emittenter	17 090	15 876	17 090	16 087	15 655	16 087
	96 685	92 391	96 685	82 277	81 562	82 277
Lån med säkerhet i fast egendom	0	0	0	0	0	0
Övriga lån						
svenska kommunlån	150	150	150	152	152	152
STP-lån	4 074	3 998	3 998	4 736	4 698	4 698
	4 224	4 148	4 148	4 888	4 850	4 850
Övriga finansiella placeringstillgångar						
partnerfinansiering avseende vattenkraft	-	-	-	153	124	124
sale and lease back-avtal	166	195	166	174	195	174
repör återköpstransaktioner	10 130	10 130	10 130	12 770	12 770	12 770
investerad säkerhet för värdepapperslån	11	11	11	-	-	-
	10 307	10 336	10 307	13 097	13 089	13 068
Summa placeringstillgångar moderbolaget	184 965	188 324	184 889	207 996	189 152	207 929
varav efterställt						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	189	166	189	474	448	474
Tillkommer i koncernen						
Byggnader och mark	2 109	1 972	2 109	2 289	1 972	2 289

1) Förteckning över fastigheterna och taxeringsvärden lämnas på sidorna 55 och 56.

Specifikation per fastighetskategori lämnas i not 12.

2) Specifikation över aktieinnehavet återfinns på sidorna 48 till 54.

I verkligt värde för aktier och andelar ingår derivatinstrument med 274 (64).

3) För obligationer och andra räntebärande värdepapper definieras anskaffningsvärdet som det upplupna anskaffningsvärdet. För innehav där bokfört värde överstiger nominellt belopp är skillnaden 7 624 (3 774) och för innehav där bokfört värde understiger nominellt belopp är skillnaden 165 (441). I verkligt värde för obligationer och andra räntebärande värdepapper ingår derivatinstrument med 829 (432).

Noter

NOT 11 DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument med positiva verkliga värden

	RÄNTA		
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
Optioner	-	-	-
Terminer	-	-	1 384
Swapar	134	134	174
Summa	134	134	1 559
Varav clearat	-	-	1 384

Derivatinstrument med negativa verkliga värden

	RÄNTA		
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
Optioner	-	-	-
Terminer	-	-	-
Swapar	-	-	-
Summa	-	-	-
Varav clearat	-	-	-

Derivat används för att effektivisera riskhanteringen i förvaltningen. I den räntebärande portföljen används räntederivat för att hantera ränterisker. Valutaderivat består av valutaterminer som görs för att skydda utländska innehav från valutakursfall. Derivat i aktieportföljen omfattas av aktieoptioner som handlas i syfte att undvika kursfall.

NOT 12 FÖRDELNING PÅ FASTIGHETSKATEGORI

	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde per kvm uthyrningsbar yta ¹⁾	Direktavkastning ²⁾ %
	2002	2002		
Flerbostadshus				
Storstadsregioner	124	67	12 697	4,6
Kontors-och affärsfastigheter				
Storstadsregioner	12 850	12 286	23 496	6,6

Specifikationen ovan avser direktägda fastigheter samt fastighet som ägs av helägt dotterbolag. Andelen fastigheter som används i den egna verksamheten uppgår till 1,23 (1,30) procent av den totala bruksarean. Ytvakansgraden är per 2002-12-31 8,5 procent.

1) Uthyrningsbar yta inklusive garage.

2) Direktavkastning har beräknats i procent av det verkliga värdet på balansdagen.

Vid beräkning har fastigheternas innehavstid under året beaktats.

VALUTA			AKTIE		
Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
-	-	-	-	-	-
1 207	1 207	-36 064	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1 207	1 207	-36 064	-	-	-
-	-	-	-	-	-

VALUTA			AKTIE		
Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
-	-	-	-20	-20	-2 502
-218	-218	-26 994	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-218	-218	-26 994	-20	-20	-2 502
-	-	-	-16	-16	-1 940

Noter

NOT 13 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG – AKTIER OCH ANDELAR

	Organisations- nummer	Antal aktier	Kapital- andel %	Eget kapital	Bokfört värde 2002	Bokfört värde 2001
HB Narög 1 ¹⁾ Fastighetsbolaget	916637-3374	-	99,99	484	638	756
Pukan HB ²⁾ Försäkringsfastigheten nr 1 AB ³⁾	916400-4492	-	99,99	274	830	912
Fastighets AB Sjöjungfrun ³⁾	556286-8702	15 500	100	1	1	1
Fastighets AB Klarasvalan ³⁾	556062-4651	3 452 284	100	49	49	49
Svalungen AB ³⁾ Förvaltningsbolaget	556002-7517	125 000	100	141	132	132
Marievik HB ⁴⁾ HB Norrbacka Fastigheter ⁵⁾	556337-2647	1 000	100	0	0	0
AMF Pension Fond- förvaltning AB ⁶⁾	916503-8010	-	99,99	170	411	487
AMF Fond- försäkring AB ⁷⁾	969621-0104	-	99,99	0	0	0
AMF Pension Fastighets- förvaltning AB	556549-2922	10 000	100	19	65	65
	516401-6593	-	-	-	-	150
	556552-7420	1 000	100	1	0	0
					2 126	2 552

Säte för samtliga bolag är Stockholm.

- 1) AMF Pension och Svalungen AB äger fastigheten Hilton 2 genom HB Narög 1. Svalungen AB:s andel är 0,01 procent. I kapitalavkastningstabellen, sidan 46 ingår handelsbolaget i raden fastigheter.
- 2) AMF Pension och Svalungen AB äger fastigheterna Trumman 2, Vattenpasset 11 och Vattenpasset 12 genom Fastighetsbolaget Pukan HB. Svalungen AB:s andel är 0,01 procent. I kapitalavkastningstabellen, sidan 46 ingår handelsbolaget i raden fastigheter.
- 3) Vilande bolag
- 4) AMF Pension och Svalungen AB äger fastigheten Marievik 15 genom Förvaltningsbolaget Marievik HB. Svalungen AB:s andel är 0,01 procent. I kapitalavkastningstabellen, sidan 46 ingår handelsbolaget i raden fastigheter.
- 5) HB Norrbacka Fastigheter ingår i raden specialfinansiering i kapitalavkastningstabellen, sidan 46.
- 6) Aktieägartillskott har lämnats på sammanlagt 78 MSEK. Tillskjutna medel skall återbetalas med ränta i takt med att bolagets verksamhet genererar överskott och vinstmedel finns tillgängliga.
- 7) Bolaget har fusionerats med AMF Pension under 2002.

NOT 14 PLACERINGSTILLGÅNGAR FÖR VILKA LIVFÖRSÄKRINGSTAGAREN BÄR PLACERINGSRISK

	Verkligt värde 2002	Anskaff- nings- värde 2002	Bokfört värde 2002	Verkligt värde 2001	Anskaff- nings- värde 2001	Bokfört värde 2001
AMF Pensions Aktiefond Världen	645	925	645	618	594	618
AMF Pensions Balansfond	1 188	1 474	1 188	949	934	949
AMF Pensions Europafond-Euro	88	140	88	78	84	78
AMF Pensions Räntefond-Sverige	99	94	99	58	56	58
AMF Pensions Aktiefond-Sverige	298	383	298	264	239	264
AMF Pensions Aktiefond-Global	5	6	5	1	1	1
	2 323	3 022	2 323	1 968	1 908	1 968

NOT 15 ÖVRIGA FORDRINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Fordringar hos koncernbolag	-	-	4	21
Ej likviderade affärer med värdepapper	2	51	2	51
Skattefordran	17	27	17	27
Återbäring av SPP överskottsmedel	4	24	4	24
varav långfristig del	-	3	-	3
Övrigt	31	20	27	8
	54	122	54	131

NOT 16 MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Anskaffningsvärde vid årets början	51	50	51	50
Förvärv under året	13	4	13	4
Avyttringar under året	-2	-3	-2	-3
Anskaffningsvärde vid årets slut	62	51	62	51
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-46	-43	-46	-43
<i>(varav årets avskrivningar)</i>	-3	-5	-3	-5
Planenligt restvärde inventarier	16	8	16	8

NOT 17 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Förfallen, ej erhållen aktieutdelning	5	11	5	11
Fastighetsintäkter	13	15	13	15
Förskottsbetalda fakturor	6	2	6	2
Övrigt	3	4	2	2
	27	32	26	30

Noter

NOT 18 EGET KAPITAL

Koncernen	Aktie- kapital	Konsoli- derings- fond ²⁾	Fond för orealis- erade vinster	Övriga medel	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning						
	3	94 269	15 798	22 889	-6 194	126 765
Föregående års vinstdisposition		16 695		-22 889	6 194	0
Under räkenskapsåret tilldelad återbäring						
Pensionstillägg/						
Individuell återbäring		-1 133				-1 133
Premierreduktion		-2 177				-2 177
Transaktioner med närstående ¹⁾		-143				-143
Förändring av fond för orealiserade vinster			-10 909	10 909		0
Årets resultat					-24 268	-24 268
Utgående balans koncernen	3	107 511	4 889	10 909	-24 268	99 044
Moderbolaget						
	Aktie- kapital	Konsoli- derings- fond²⁾	Fond för orealis- erade vinster	Övriga medel	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning						
	3	94 353	15 479	22 936	-6 235	126 536
Föregående års vinstdisposition		16 701		-22 936	6 235	0
Fusionsdifferens		-77				-77
Under räkenskapsåret tilldelad återbäring						
Pensionstillägg/						
Individuell återbäring		-1 133				-1 133
Premierreduktion		-2 177				-2 177
Transaktioner med närstående ¹⁾		-143				-143
Förändring av fond för orealiserade vinster			-10 751	10 751		0
Årets resultat					-24 120	-24 120
Utgående balans moderbolaget	3	107 524	4 729	10 751	-24 120	98 887

1) Transaktioner med närstående på 143 miljoner kronor avser:

- Utbetalningar till FORA på 71 miljoner kronor för kollektivavtalsparternas informationsverksamhet.
- Utbetalningar till FORA på 66 miljoner kronor för kollektivavtalad garanti i Avtalspension SAF-LO.
- Utbetalningar till AFA på 6 miljoner kronor för familjeskydd i Avtalspension SAF-LO.

Samtliga utbetalningar har tidigare reserverats i balansräkningens konsolideringsfond under Särskilda pensionsmedel, se vidare sid 11.

2) Tidigare benämning är Återbäringsfond.

NOT 19 FOND FÖR OREALISERADE VINSTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Byggnader och mark	1 290	2 257	1 130	1 938
Aktier och andelar	-	13 119	-	13 119
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 599	422	3 599	422
	4 889	15 798	4 729	15 479

NOT 20 LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans	70 529	67 719	70 529	67 719
Förändring i livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring ¹⁾	6 932	2 810	6 932	2 810
Återförsäkrarens andel	-1	-	-1	-
	77 460	70 529	77 460	70 529

1) Förändrat dödlighetsantagande för PFA-försäkringen har medfört en ökning av livförsäkringsavsättningen med 338 MSEK.

NOT 21 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Fastställda ersättningar	28	23	28	23
Icke fastställda ersättningar	3	3	3	3
	31	26	31	26

NOT 22 FÖRSÄKRINGSTEKNISK AVSÄTTNING FÖR LIVFÖRSÄKRING FÖR VILKA FÖRSÄKRINGSTAGARNA BÄR RISK

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans	1 977	656	-	-
Under året mottaget försäkringsbestånd	-	-	2 751 ¹⁾	-
Avgår förändring före fusionstillfället	-	-	-774	-
Årets förändring i livförsäkringsavsättning för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisken	357	1 321	357	-
	2 334	1 977	2 334	-

1) 2 751 MSEK avser beståndsoverlåtelse från AMF Fondförsäkringsaktiebolag i samband med fusionen per 2002-05-31.

NOT 23 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Skatter och avgifter	239	215	230	206
Äkta återköpstransaktioner	10 124	12 768	10 124	12 768
Ej likviderade värdepappersaffär	707	55	707	55
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	11	-	11	-
Skulder till koncernföretag	-	-	194	496
Leverantörsskulder	44	33	40	30
Andra skulder	28	42	22	36
	11 153	13 113	11 328	13 591

NOT 24 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Personalkostnader	18	12	18	12
Fastighetskostnader	8	12	8	12
Förskottsbetalda hyror	75	71	75	71
Övrigt	66	70	30	21
	167	165	131	116

Noter

NOT 25 PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER STÄLLDA FÖR EGNA SKULDER OCH SÅSOM AVSÄTTNINGAR REDOVISADE FÖRPLIKTELSE

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Tillgångar för vilka försäkringstagarna har förmånsrätt				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	58 125	57 600	58 125	57 600
Fastigheter inklusive fastighetsaktier	-	12 900	-	12 900
Aktier	19 375	-	19 375	-
	77 500	70 500	77 500	70 500

Ovanstående specifikation avser tillgångar värderade till verkligt värde intagna i skuldtäkningsregistret enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 1996:30.

Ställd säkerhet avseende äkta återköpsransaktioner

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 867	12 943	10 867	12 943
---	--------	--------	--------	--------

Utlånade värdepapper där säkerhet erhållits i form av kontanter

Utlånade aktier och obligationer	10	-	10	-
----------------------------------	----	---	----	---

Summa för egna skulder ställda pantar 88 377 83 443 88 377 83 443

NOT 26 ÖVRIGA STÄLLDA PANTER OCH JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER

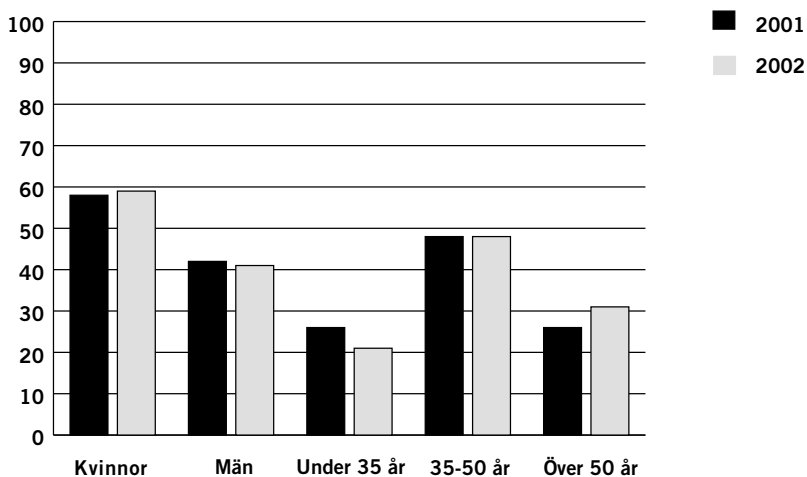
	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ställd marginalsäkerhet till OM				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	696	553	696	553
Ställd säkerhet till JP Morgan avseende derivathandel				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	110	120	110	120
Ställd säkerhet till NordPool (elbörs) avseende fastighetsbeståndets elförsörjning	5	-	5	-
	811	673	811	673
Utlånade aktier och obligationer	10 427	4 466	10 427	4 466
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	-11 111	-7 053	-11 111	-7 053

NOT 27 PERSONAL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Löner och andra ersättningar				
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare, se specifikation nedan	10,3	8,7	9,3	8,0
Övriga anställda	75,6	74,4	67,8	66,4
	85,9	83,1	77,1	74,4
Sociala kostnader				
varav pensionspremie inkl löneskatt, ledande befattningshavare, se specifikation nedan	5,1	3,6	4,9	3,5
varav pensionspremie inklusive löneskatt, övriga anställda	17,8	17,6	16,3	16,1

Medelantalet anställda, ålder, kön och utbildningskostnader

Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterat till en årsarbetstid på 1 896 timmar. Medelantalet anställda uppgick till 160 (157) varav 59 (58) procent kvinnor. Personalens ålder fördelar sig enligt följande: 21 (26) procent under 35 år, 48 (48) procent mellan 35-50 år och 31 (26) procent över 50 år. Utbildningskostnaderna under 2002 uppgick till 3,3 (3,8) MSEK.

Köns- och åldersstruktur 2001–2002, %**Ersättning till ledande befattningshavare, koncernen***Principer*

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning samt pension. Med ledande befattningshavare avses tre personer som tillsammans med verkställande direktören i AMF Pension utgör bolagets affärsledning. I redovisningen ingår dessutom verkställande direktören i AMF Pension Fondförvaltning AB. För verkställande direktören i AMF Pension är den rörliga ersättningen maximerad till fyra månadslöner. För andra ledande befattningshavare är den rörliga ersättningen maximerad till 10 månadslöner. Pensionsförmåner och övriga ersättningar till verkställande direktörerna och andra ledande befattningshavare utgår som en del av den totala ersättningen.

Noter

NOT 27 PERSONAL, FORTSÄTTNING

Ersättningar och övriga förmåner under året, kronor

	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning
Styrelsens ordförande		
Olof Ljunggren	187 500	
Övriga styrelseledamöter		
Kurt Norberg	26 252	
Lennart Nilsson	67 500	
Jan Herin	67 500	
Dan Andersson	41 251	
Håkan Meijer	67 500	
Verkställande direktörer		
Christer Elmehagen; AMF Pension	2 862 562	420 000 ²⁾
Fredrik Nordström; AMF Pension Fondförvaltning AB	649 727	148 750 ³⁾
Andra ledande befattningshavare	4 307 602	861 750⁴⁾

Rörlig ersättning till verkställande direktör och andra ledande befattningshavare

För verkställande direktören i AMF Pension baserades den rörliga ersättningen för 2002 på bolagets resultat för år 2001 i termer av försäljning och kostnadsutveckling. För verkställande direktören i AMF Pension Fondförvaltning AB baserades den rörliga ersättningen för 2002 på utvecklingen på kapitalmarknaden för 2001. För andra ledande befattningshavare baserades den rörliga ersättningen för 2002 på utvecklingen på kapitalmarknaden för 2000 samt uppnådda verksamhetsmål för 2001.

Då den rörliga ersättningen för kapitalförvaltningen baseras på relativa resultat mot branschen i övrigt görs en kollektiv reservuppskattning i bokslutet av årets ersättning. Den individuella slutberäkningen av den rörliga ersättningen fastställs först efter det att konkurrerande aktörer avlämnat sina respektive årsredovisningar.

Pensioner och liknande förmåner inom koncernen

Verkställande direktören har en pensionsutfästelse från bolaget som mellan 60 och 65 års ålder ger möjlighet till pension där premien baseras på 70 procent av lönen. För en person i ledande befattning föreligger pensionsutfästelse som ger möjlighet till pension från 60 års ålder. Pensionen utgör 70 procent av lönen i fem år. Av övriga personer i ledande befattningar utgår pensionsåldern från 62 år, men följer i övrigt försäkringsbranschens pensionsplan.

Avtal om ytterligare ersättningar

Vid uppsägning från företagets sida äger verkställande direktören rätt till ersättning motsvarande två årslöner förutom uppsägningslön på 12 månader. För övriga personer i ledande befattningar föreligger rätt till ersättningar med högst två årslöner förutom uppsägningslön på maximalt 12 månader.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Övriga förmåner ⁵⁾	Pensionspremier ⁶⁾	Övrig ersättning ¹⁾	Summa
		37 500	225 000
		4 500	30 752
		12 000	79 500
		12 000	79 500
		7 500	48 751
		9 000	76 500
105 394	2 586 226		5 974 182
	104 670		903 147
134 328	1 416 670		6 720 350

- 1) Styrelsens ordförande och fem övriga styrelseledamöter har utöver styrelsearvode erhållit 82 500 kronor för ordförande- och ledamotsuppdrag i bolagets finansutskott.
- 2) Rörlig ersättning för verkställande direktören i AMF Pension har utbetalats 2002 men intjänats 2001, se vidare nedan.
- 3) Rörlig ersättning för verkställande direktören i AMF Pension Fondförvaltning AB har utbetalats 2002 men intjänats 2001, se vidare nedan.
- 4) Rörlig ersättning för andra ledande befattningshavare har utbetalats 2002 men intjänats 2000 och 2001, se vidare nedan.
- 5) Övriga förmåner avser tjänstebil.
- 6) Avser inbetalda pensionspremier för 2002. För vidare upplysning om pension, se nedan.

KAPITALAVKASTNINGSTABELL 2002-12-31

	Ingående marknadsvärde		Netto- placering MSEK	Värde- förändring	
	MSEK	%		MSEK	% ¹⁾
Obligationer, penning- marknadsinstrument och reverslån	85 412	43,1	9 397	4 101	4,6
STP-lån	4 736	2,4	-715	54	1,2
Svenska aktier	50 150	25,3	-112	-16 838	-33,8
Utländska aktier	43 128	21,8	-1 623	-13 947	-33,3
Fastigheter ²⁾	14 200	7,2	25	-1 242	-9,0
Specialfinansiering ³⁾	327	0,2	-123	-38	-12,5
Upplåning för placeringar	-		-		
Summa placeringar	197 953	100	6 849	-27 910	-14,0
Övrigt	-733		623		
TOTALT	197 220		7 472	-27 910	-14,1

1) Tidsviktad per månad.

2) Inklusive aktier och andelar i onoterade fastighetsbolag samt helägt dotterbolag.

3) Omfattar lån och andelar.

Kapitalavkastningstabellen är uppställd i enlighet med rekommendation 1/93 från Försäkringsbranschens Redovisningsnämnd.

DRIFTSKOSTNADSANALYS FÖR BRANSCHEN UNDER ÅREN 1998 – 2002

Förvaltningskostnadsprocent	1998	1999	2000	2001	2002
AMF Pension					
Traditionell försäkring	0,23	0,18	0,19	0,16	0,19
LF Liv	-	0,80	0,90	1,00	
Skandia Liv	0,70	0,80	0,70	0,80	
Handelsbanken Liv	1,30	1,30	1,40	1,70	
Folksam	1,20	1,10	1,20	1,20	
SPP Liv	0,90	1,00	1,00	1,40	

Utgående marknadsvärde		Direkt- avkastning		Total- avkastning		5-årsnitt	
MSEK	%	MSEK	% ¹⁾	MSEK	% ¹⁾	Direkt- avkastning %	Total- avkastning %
98 910	55,9	4 718	5,3	8 819	9,9	5,8	6,9
4 074	2,3	220	5,1	274	6,3	5,6	5,5
33 200	18,8	1 377	2,8	-15 461	-31,0	2,6	7,9
27 558	15,6	490	1,2	-13 457	-32,2	1,2	6,9
12 983	7,3	853	6,2	-389	-2,8	6,1	10,9
166	0,1	59	19,3	21	6,9	9,3	6,8
-							
176 891	100	7 717	3,9	-20 193	-10,2	4,0	7,3
-110		-93		-93			
176 781		7 624	3,8	-20 286	-10,2	4,0	7,2

SVENSKA AKTIER

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
Marknadsnoterade aktier		
Addtech, B	800 000	24 000
AstraZeneca SDB	700 000	214 200
Ballingslöv	300 000	16 500
Bergman & Beving, B	800 000	34 400
Billerud	3 000 000	285 000
Capio	2 100 000	144 900
Cell Network	3 500 000	2 205
Drott, B	5 317 000	515 749
Electrolux, B	10 820 000	1 487 750
Eniro	450 000	24 750
Epsilon, B	390 000	6 630
Ericsson, B	145 000 000	884 500
Finnveden, B	1 278 750	32 480
FöreningsSparbanken, A	11 364 000	1 170 492
Hennes & Mauritz, B	10 800 000	1 814 400
Holmen, B	4 210 000	890 415
Höganäs, B	837 500	138 188
Industrivärden, A	7 374 049	737 405
Industrivärden, C	16 473 395	1 499 079
Investor, A	2 600 000	136 500
Investor, B	3 000 000	156 000
JM	860 000	139 320
Karlshamns	738 600	65 735
Lagercrantz, B	800 000	15 200
Lundbergs, B	1 204 200	234 819
Medivir, B	400 000	17 040
Munters	1 387 500	267 788
Nokia SDB	3 900 000	538 200
New Wave Group, B	400 000	30 000
Nordea	43 005 000	1 651 392
OM	4 090 000	170 144
Pharmacia SDB	4 160 000	1 499 680
Perbio Science	1 500 000	148 500
Ratos, B	3 747 800	357 915
SAAB, B	4 178 800	401 165
Sandvik	8 200 000	1 594 900
Sapa	1 899 000	303 840
SCA, A	154 124	45 235
SCA, B	15 076 000	4 432 344
Scania, A	441 000	73 206
Scania, B	840 000	141 540
SEB, A	5 800 000	420 500
Seco Tools, B	707 100	158 037
Sectra, B	830 000	39 508
Sigma, B	500 000	3 500
Skanska, B	32 800 000	1 672 800
Stora Enso R SDB	17 000 000	1 538 500
Svenska Handelsbanken, A	23 576 900	2 734 920
Svenska Handelsbanken, B	2 890 400	320 834
SKF, B	365 000	82 490
SSAB, A	3 858 000	397 374
Svolder, A	30 000	1 050
Svolder, B	1 161 200	40 642

SVENSKA AKTIER, FORTSÄTTNING

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
Marknadsnoterade aktier		
Tele2, B	3 800 000	875 900
Teleca, B	1 000 000	29 600
TeliaSonera	40 790 000	1 337 912
Volvo, A	4 885 000	664 360
Volvo, B	2 502 000	355 284
Wihlborgs, B	2 589 000	199 353
Summa		33 216 070
Utställda köpoptioner		
Electrolux, B, fd 030221 Lp 160	-500 000	-1 325
Ericsson, B, fd 030117 Lp 12	-1 000 000	-35
FöreningsSparbanken, A, fd 030117 Lp 115	-500 000	-102
Hennes & Mauritz, B, fd 030321 Lp 210	-400 000	-560
Hennes & Mauritz, B, fd 030117 Lp 180	-200 000	-380
Hennes & Mauritz, B, fd 030117 Lp 190	-775 000	-349
Hennes & Mauritz, B, fd 030117 Lp 210	-200 000	-26
Hennes & Mauritz, B, fd 030321 Lp 220	-600 000	-615
Holmen, B, fd 030117 Lp 230	-350 000	-142
Holmen, B, fd 030117 Lp 240	-90 000	-21
Investor, B, fd 030321 Lp 65	-200 000	-130
Nokia, SDB, fd 030117 Lp 190	-200 000	-36
Nokia, SDB, fd 030221 Lp 210	-100 000	-17
Sandvik fd 030418 Lp 240	-1 000 000	-2 750
Sandvik fd 030221 Lp 240	-270 000	-256
SCA,B, fd 030221 Lp 330	-400 000	-870
SEB, A, fd 030221 Lp 85	-200 000	-265
SEB, A, fd 030221 Lp 90	-600 000	-405
Svenska Handelsbanken, A, fd 030321 Lp 135	-90 000	-153
Skanska, B, fd 030117 Lp 55	-400 000	-300
Skanska, B, fd 030117 Lp 60	-200 000	-88
SKF,B, fd 030321 Lp 230	-100 000	-1 225
Stora Enso R, SDB, fd 030321 Lp 110	-1 000 000	-975
Stora Enso R, SDB, fd 030321 Lp 115	-1 300 000	-780
Stora Enso R, SDB, fd 030321 Lp 120	-1 000 000	-350
Tele2, B, fd 030221 Lp 250	-100 000	-925
TeliaSonera fd 030117 Lp 35	-500 000	-212
TeliaSonera fd 030321 Lp 40	-2 000 000	-1 450
Volvo, B, fd 030117 Lp 150	-400 000	-970
Volvo, B, fd 030321 Lp 180	-200 000	-225
Summa		-15 937
Totalt svenska aktier		33 200 133

UTLÄNDSKA AKTIER OCH ANDELAR

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
Frankrike		
Aventis	683 634	324 253
Axa	665 724	77 964
BNP Paribas	986 570	350 773
Carrefour	113 000	43 902
Lafarge	456 251	299 957
Peugeot	991 198	352 691
Remy Cointreau	116 245	31 613
Schneider Electric	44 084	18 201
Societe Generale	301 000	152 964
STMicroelectronics	464 884	79 516
Suez	617 400	93 504
Technip-Coflexip	138 279	86 352
Thales	500 013	115 512
Total Fina Elf	298 852	372 430
Vivendi Universal	300 000	42 276
Wavecom	133 000	16 440
Summa		2 458 348
Holland		
Ahold	846 824	93 823
DSM	269 500	107 048
Fortis	533 489	81 383
Gucci	100 000	80 074
Hagemeyer	396 080	25 024
ING Group	1 805 450	266 821
Philips Electronics	1 023 513	156 509
Royal Dutch	992 500	381 235
VNU	396 487	90 216
Volker Wessels Stevin	33 466	5 887
Summa		1 288 020
Hongkong		
HSBC Holding	1 306 626	124 558
Johnson Electric Holdings	3 711 000	35 480
Summa		160 038
Italien		
Alleanza	537 900	35 511
Banca Intesa	2 127 857	39 162
Banca Nazionale del Lavoro	1 250 000	12 087
Campari	107 953	29 654
Credito Italiano	4 841 250	168 894
ENI	1 629 200	226 005
Finmeccanica	11 800 000	56 930
Ass Generali	2 387 600	428 498
Olivetti	10 838 520	96 206
RAS	2 827 903	300 368
Saipem	1 509 000	87 725
Seat-Pagine	86 408	513
Telecom Italia	2 609 067	172 725
Summa		1 654 278

Utländska aktier och andelar

UTLÄNDSKA AKTIER OCH ANDELAR, FORTSÄTTNING

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
Japan		
East Japan Railway	205	8 869
Chugai Pharmaceutical	221 600	18 394
Fujitsu	235 000	5 852
Nissan Motor	1 850 000	125 835
OPALS, MSCI Japan	169 000	541 068
Rohm	27 000	29 967
Sony	122 000	44 449
Takeda Chemical	60 000	21 860
Summa		796 294
Norge		
Statoil	2 525 700	185 832
Summa		185 832
Schweiz		
Adecco	59 709	20 407
Clariant	85 551	11 923
Converium Holdings	20 000	8 450
Credit Suisse	285 742	54 056
Novartis	733 148	233 240
Schindler Holding	166 514	282 983
Swatch Group, B	295 999	214 654
Swiss Reinsurance	189 214	108 221
Swisscom	4 000	10 102
Syngenta	263 707	133 117
UBS	337 501	143 019
Valora Holding	78 612	131 367
Summa		1 351 539
Storbritannien		
Aberdeen Asset Management	2 325 000	23 179
Aviva	1 929 279	120 011
Bae Systems	4 910 605	85 502
Barclays Bank	4 061 917	219 590
Boots	1 165 009	95 862
British Petroleum	1 209 834	72 540
Brambles Industries	1 480 000	31 588
Chubb	2 301 923	28 363
First Choice	1 318 043	15 917
GlaxoSmithkline	2 203 312	368 785
Hanson	3 431 588	132 992
HBOS	752 647	69 224
Land Securities	794 254	87 549
Royal Bank of Scotland Group	2 435 548	508 886
Scottish Power	3 153 254	160 505
Selfridges	500 000	15 516
Shell Transport & Trading	9 273 393	532 578
Smiths Group	2 132 433	208 254
Unilever	4 225 000	350 619
Vodafone Group	16 916 161	269 006
Whitbread	659 885	50 129
Summa		3 446 595

Utländska aktier och andelar

UTLÄNDSKA AKTIER OCH ANDELAR, FORTSÄTTNING

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
Spanien		
Grupo Ferrovial	53 000	11 720
Inditex	145 000	29 886
Prisa	85 000	4 833
Sogecable	30 000	2 349
Telefonica	1 280 000	99 975
Summa		148 763
Sydkorea		
Korea Electric Power	300 000	40 247
Kookmin Bank	510 462	157 601
Korea Telecom	229 000	85 347
Pohang Iron & Steel	47 382	41 100
Samsung Electronics	174 210	402 114
Samsung SDI	95 000	47 837
Summa		774 246
Tyskland		
Aareal Bank	95 000	10 612
BASF	1 120 000	370 012
BMW	1 043 500	276 326
Depfa Deutsche Pfandbriefbank	93 770	43 961
Deutsche Bank	250 755	100 796
E.ON	764 600	269 191
Fresenius, pref	121 776	40 643
Fresenius, stam	51 000	16 835
Heidelberger Druckmaschinen	579 666	116 770
Henkel, pref	199 600	110 664
Hornbach Holding, pref	106 702	46 106
Deutsche Lufthansa	664 600	53 430
MAN AG	500 000	60 204
Merck KGAA	255 914	59 519
Munchener Rueckversicherung, REG	253 383	264 492
SAP, pref	255 000	176 333
Schering	403 500	153 144
Siemens	695 650	257 974
Volkswagen, stam	145 200	46 188
Summa		2 473 200

UTLÄNDSKA AKTIER OCH ANDELAR, FORTSÄTTNING

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
USA		
American International Group	870 000	438 898
Alcoa	855 000	169 848
Applied Materials	1 150 000	130 672
AT&T Wireless	900 000	44 344
Boston Properties	700 000	225 006
Bristol-Myers	450 000	90 846
Centex	161 300	70 612
ChevronTexaco	450 000	260 883
Citigroup	1 661 666	509 923
Colgate-Palmolive	715 000	326 909
CVS	1 420 000	309 206
The Walt Disney	595 000	84 628
Dominion Resources	720 000	344 704
Duke Energy	1 080 000	184 030
Dupont (E.I.) de nemours	810 000	299 497
Emerson Electric	1 285 000	569 817
Fannie Mae	755 000	423 547
Franklin Resources	1 400 000	416 072
General Electric	1 000 000	212 344
Gen-Probe	21 500	4 462
General Dynamics	360 000	249 173
Halliburton	2 100 000	342 637
Hilton Hotels	1 700 000	188 424
Ingersoll-Rand	1 050 000	394 280
Intel	1 300 000	176 512
Johnson & Johnson	1 110 000	519 900
Liberty Media Group	4 264 000	332 427
Lowe's	1 100 000	359 721
Lubrizol	560 000	148 946
Manpower	1 485 000	413 103
McDonald's	1 830 000	256 613
Medtronic	720 000	286 311
Merck & Co	340 000	167 847
Merril Lynch	125 000	41 368
Microsoft	875 000	394 494
Monsanto	948 202	159 174
Motorola	1 800 000	135 778
Pfizer	1 200 000	319 903
SBC Communication	1 500 000	354 619
Transocean Sedco Forex	875 000	177 026
Travelers, A	71 791	9 172
Travelers, B	147 498	18 844
Tyco	1 000 000	148 946
Washington Mutual	1 260 000	379 410
Wyeth	860 000	280 486
Summa		11 371 362

Utländska aktier och andelar

UTLÄNDSKA AKTIER OCH ANDELAR, FORTSÄTTNING

Företag	Antal st	Bokfört värde TSEK
Andelar i fonder		
Brandywine Fund	4 275 031	681 486
AMF Pension Europafond - Euro	515 454	46 638
AMF Pension Aktiefond - Global	500 000	30 930
FPK European Financial Fund	107 000	20 761
FPK Far East Financial Fund	20 182	17 475
Tracker Fund of Hongkong	34 435 500	361 959
Summa		1 159 249
Utställda köpoptioner		
Applied Materials fd 030221 Lp 16,50	-100 000	-331
Franklin Resources fd 030117 Lp 34	-80 000	-539
Colgate-Palmolive fd 030117 Lp 61	-100 000	-52
CVS fd 030117 Lp 32,50	-100 000	-52
Dupont (E.I) de nemours fd 030117 Lp 42,50	-40 000	-420
Emerson Electric fd 030221 Lp 61	-100 000	-116
Emerson Electric fd 030117 Lp 50	-60 000	-929
Fannie Mae fd 030221 Lp 75	-100 000	-146
General Electric fd 030221 Lp 30	-100 000	-77
Intel fd 030221 Lp 20	-100 000	-275
Ingersoll-Rand fd 030221 Lp 48	-100 000	-323
Lowe's fd 030117 Lp 45	-100 000	-52
Manpower fd 030221 Lp 39	-100 000	-241
Medtronic fd 030117 Lp 50	-40 000	-33
Motorola fd 030117Lp 13	-100 000	-52
Pfizer fd 030117 Lp 37,50	-100 000	-52
SBC Communication fd 030221 Lp 32,50	-100 000	-206
Washington Mutual fd 030221 Lp 40	-100 000	-144
Summa		-4 040
Valutaterminer		293 848
Totalt utländska aktier och andelar		27 557 572
Totalt aktier och andelar		60 757 705

FASTIGHETER

Kommun Gatuadress	Fastighets- beteckning tomträtt (t)	Bygg- nadsår	Taxer- ings- värde TSEK	Ut- hyrnings- bar yta Kvm	Kom- mersiella lokaler %-andel
Göteborg					
Johan Willins gata 2-6 Götgatan 9-11, Köpmansgatan 28-34 Fabriksgatan 10 Kungsportsavenyn 16	Gårda 13:6 Nordstaden 8:26 Gårda 18:21 Lorensberg 53:1	1999 1972 1989 1896	235 800 357 630 29 344 33 012	24 839 20 384 3 730 2 200	100 100 100 100
Stockholm					
Borgarfjordsgatan 12-14 Sveavägen 64 Adolf Fredriks Kyrkogata 2 Årstaängsvägen 29, 29A-D Klara Södra Kyrkogata 16-18 ¹⁾ Tegnérsgatan 23-27 Sergels Torg 12 Tegeluddsvägen 96-100 Kapellgränd 5-15 Sveavägen 166-186 Gjörwellsgatan 22-28, Rålambsvägen 7-13 Sandhamnsgatan 39 Birger Jarlsgatan 53 Katarina Bangata 79 Artillerigatan 42 Hamngatan 37, Malmskillnadsgatan 32 Regeringsgatan 23-29 Jakobsgatan 10, Regeringsgatan 13-19 Brunkebergstorg 2, Jakobsgatan 12 Brunkebergstorg 4-10 Junohällsvägen 1, Segelbåtsvägen 9-11	Reykjavik 2 (t) Adonis 2 Moraset 24 Marievik 24 Svalan 9 Adonis 16 Stigbygeln 5 Stettin 6 Pelarbacken Mindre 23 Ormträsket 10 Trångkåren 6 Tegeludden 3 Såpsjudaren 14 Gurkan 1 Havsfrun 26 Trollhättan 29 (t) Trollhättan 30 (t) Trollhättan 31 (t) Trollhättan 32 (t) Trollhättan 33 (t) Ångtvätten 22	1987 1981 1985 1992 1994 1965 1963 1981 1960 1962 1959 1947 1929 1991 1891 1976 1976 1976 1976 1976 1951	182 210 48 300 123 000 161 728 378 000 186 000 541 500 307 230 319 500 321 600 605 150 55 594 90 600 70 500 65 400 474 000 853 500 739 500 208 500 867 000 258 818	15 078 2 537 6 329 10 235 11 064 9 411 16 257 26 941 20 827 20 871 44 600 6 437 3 292 5 166 3 506 11 663 21 712 21 239 7 368 26 123 36 508	100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100
Danderyd					
Vendevägen 85A-B, 87-91	Trekanten 4	1975	347 928	39 028	100
Malmö					
Gustav Adolfs Torg 4	Gustav Adolf 13	1973	99 822	10 973	100
Summa ²⁾			7 961 166	428 318	

1) Ågarandel 50 procent.

2) Uthyrningsbar yta inklusive garage.

Fastigheter

FASTIGHETER, FORTSÄTTNING

Kommun Gatuadress	Fastighets- beteckning tomträtt (t)	Bygg- nadsår	Taxer- ings- värde TSEK	Ut- hyrnings- bar yta Kvm	Kom- mersiella lokaler %-andel
Fastighetsinnehav i dotterbolag					
Stockholm					
Årstaängsvägen					
1A-C, 3, 5A-C	Marievik 15	1982	404 320	41 527	100
Magnus Ladulåsgatan 3-5,					
Rosenlundsgatan 29A-F	Trumman 2	1898	324 300	20 866	100
Magnus Ladulåsgatan 2-6,					
Rosenlundsgatan 31-33	Vattenpasset 11	1917	264 900	16 142	100
Luthens Gränd 5-21,					
Magnus Ladulåsgatan 8	Vattenpasset 12	1990	79 255	9 766	19
Solna					
Gustav III:s					
Boulevard 26-38	Hilton 2	2000	364 420	40 059	100
Summa			1 437 195	128 360	
Totalsumma fastigheter ²⁾			9 398 361	556 678	

2) Uthyrningsbar yta inklusive garage.

Definitioner.

Alternativ ITP

Pensionsförsäkring för anställda med ITP-försäkring med lön över 10 prisbasbelopp.

Avkastning

Det överskott som under ett år skapas när placeringstillgångarna ökat i värde. Överskott går i traditionell pensionsförsäkring tillbaka till de försäkrade som återbäring.

Derivat

Finansiellt instrument vars värde baseras på förväntningar av ett underliggande kontrakts värde i framtiden.

Direktavkastning, totalavkastning

Beräknas efter försäkringsbranschens gemensamma avkastningsmått för placeringstillgångar.

Administrationskostnadsprocent för sparprodukter

Förhållandet mellan driftskostnaderna jämte skaderegleringskostnaderna och placerings-tillgångarnas genomsnittliga verkliga värde multiplicerat med 100.

ITP

Industrins och handelns tilläggs pension.

ITPK

Kompletterande ålderspension inom ITP.

Kollektiv konsolideringsgrad i procent

Förhållandet mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtaganden multiplicerat med 100, avser traditionell försäkring.

Kollektivt konsolideringskapital

Skilnaden mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtagande, avser traditionell försäkring.

Konsolideringskapital

Eget kapital inklusive övervärde/undervärde.

Placeringstillgång

Tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdepapper. Omfattar i balansräkningen även samtliga placeringar i koncern- och intresseföretag.

Premiebestämd

En pension är premiebestämd när storleken på inbetalningen är fixerad till exempel som en viss procentandel av lönen. I förmånsbestämda lösningar uttrycks pensionen istället som procent av lönen.

Prisbasbelopp (tidigare basbelopp)

Ett belopp som fastställs en gång per år av regeringen. Prisbasbeloppet är ett tal som speglar prisutvecklingen. Det används bland annat för att beräkna värdesäkring av försäkringar. Prisbasbeloppet för 2002 var 37 900 kronor. Det förhöjda prisbasbeloppet var 38 700 för 2002.

Definitioner

STP

Särskild tilläggspension.

Termin

Köp eller försäljning med leverans vid bestämd senare tidpunkt.

Valutakurssäkring

Säkring av priset på en valuta.

Återbäring

Överskottsmedel som ett försäkringsbolag tilldelat eller presumtvt tillfört en försäkrad.

Återbäringsränta

Den ränta som före skatt och driftskostnader tillämpas för försäkringen. Den kan ändras när som helst.

AMF Pension 113 88 Stockholm Besöksadress: Klara Södra Kyrkogata 18
Telefon 08-696 31 00 Telefax 08-411 23 70
www.amfpension.se

Org.nr 502033-2259